СПРАВКА ЗА ОПОВЕСТЯВАНЕ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА И ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ НА „ТАИС-91“ КЪМ 31.12.2023 ГОДИНА

Финансовият отчет е изготвен съгласно изискванията на Националните стандарти за финансови отчети на малки и средни предприятия. Годишният отчет е съставен в националната валута на Република България - български лев.

I. Обща информация

Наименование на предприятието „ТАИС-91” АД
Държава на регистрация на предприятието: Република България.
Седалище и адрес на регистрация: гр. Казанлък, кв. „Индустриален“ 32.
Адрес за кореспонденция. гр. Казанлък, ул. „Отец Паисий“ 21.
Органи на управление са:

- Общо събрание на акционерите
- Съвет на директорите
- Изпълнителен директор

Изпълнителен директор на „Таис-91” АД е Георги Михайлов Каличков.
Собственици на капитала на дружеството са:

- Георги Михайлов Каличков – притежава 72,72% от капитала
- Валя Петрова Алексиева – притежава 20,81% от капитала
- Други – притежават 6,47% от капитала

Предмет на дейност

Предметът на дейност на дружеството е търговия на едро с дрехи втора употреба и отдаване под наем на недвижими имоти. През 2023 год. приходите от продажби се формират само от отдаване под наем на недвижими имоти. През годината дружеството не е извършвало търговия на едро.

База за изготвяне на Финансовите отчети

Предприятието води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с Националните стандарти за финансови отчети на малки и средни предприятия. Чрез прилагането на тази нормативна база се цели финансовите отчети на дружеството да представят честно финансовото състояние, финансовите резултати и паричните потоци на фирмата.
Всички данни, оповестени за 2023 и 2022 год., са представени в настоящия финансов отчет в хиляди български лева, закръглени към най-близките хиляда лева.

1. Дълготрайни активи

1.1 Дълготрайни материални активи

Като дълготрайни материални активи се отчитат активи, които отговарят на критериите на СС16 и имат стойност при придобиването, равна или по-висока от 700 лв. Активите, които имат стойност по-ниска от посочената, се отчитат като текущи разходи за периода на придобиване в съответствие с одобрена счетоводна политика. Всеки ДМА се оценява при придобиването му по цена на придобиване, определена в съответствие с изискванията на СС16. Последващото оценяване се извършва въз основа не препоръчителен подход, т.е. цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за приходи и разходи за съответния период. Последващите разходи, свързани с отделен дълготраен материален актив се отчита в увеличение на балансовата стойност на актива, когато е вероятно предприятието да придобие икономически

изгоди над първоначално оценената стандартна ефективност. Във всички останали случаи, последващите разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

1.2.Дълготрайни нематериални активи

ДНМА се представят в счетоводния баланс по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценки. (СС 38). Дружеството използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални и нематериални активи (съгласно СС4). Амортизациите им са начислявани като последователно е прилаган линейният метод. По групи активи са прилагани следните норми:

Категории ДА	Амортизационна норма в %	Полезен живот в години
Сгради	4	25
Съоръжения	4	25
Машини и оборудване	30	3,33
Компютърна техника	50	2
Транспортни средства	10	10
Други ДМА	15	6,67
ДНА	15	6,67

През годината не са извършвани промени в прилаганите норми на амортизация в сравнение с предходната отчетна година. През годината няма увеличение на активите на дружеството.
Балансовата стойност на дълготрайните материални и нематериални активи, по групи активи, е както следва:

Група активи	31.12.2023 год.	31.12.2022 год.
	Хил. лв.	Хил. лв.
Земя	2	2
Машини, производствено оборудване и апаратура	35	37
Общо:	**37**	**39**

Към 31.12.2023г. няма учредени тежести (ипотеки, залози) върху дълготрайните материални активи на дружеството.

1.3. Инвестиционни имоти

Като инвестиционни имоти дружеството класифицира свои имоти (земя или сграда, или част от сграда, или и двете), които отдава под наем.
Първоначалното оценяване на инвестиционните имоти се извършва по тяхната цена на придобиване. Цената на придобиване на закупен инвестиционен имот включва неговата покупна цена и всички разходи, които пряко могат за бъдат приписани по сделката. Цената на придобиване на инвестиционен имот, построен по стопански начин, е неговата цена на придобиване на датата, на която строителството е завършено. При прехвърлянето на друг вид имот в инвестиционен имот, той се завежда със стойност, равна на балансовата стойност на имота, по която дружеството го е отчитало до момента. В първоначалната оценка на инвестиционния имот се включват всички трайно прикрепени дълготрайни материални активи, без които инвестиционният имот не би могъл да осъществява предназначението си.
Последващи разходи, свързани с инвестиционен имот, които могат надеждно да бъдат намерени и съотнесени към инвестиционния имот, се отразяват като увеличение на балансовата му стойност, когато водят до увеличаване на очакваната икономическа изгода, спрямо първоначално предвидената. Всички други последващи разходи се признават като текущи разходи за периода, през който са понесени.

За последващо оценяване след първоначалното придобиване на инвестиционните имоти, дружеството е избрало метода на цената на придобиване като своя счетоводна политика. Дружеството оценява всеки от своите инвестиционни имоти съгласно СС16 „Дълготрайни материални активи", т.е. по цена придобиване, намалена с начислената амортизация (ако е амортизируем) и натрупаната загуба от обезценка. Прехвърлянията между инвестиционни имоти, имоти, ползвани от дружеството и стоково-материални запаси, не водят до промяна на балансовата стойност на прехвърляния имот и на стойността на този имот за целите на оценяването или оповестяването.

Група активи	31.12.2023 год.	31.12.2022 год.
	Хил. лв.	Хил. лв.
Инвестиционни имоти, в т.ч.:	2	2
-Сгради	32	37
Общо:	**32**	**37**

Към 31.12.2023г. няма учредени тежести (ипотеки, залози) върху инвестиционните имоти на дружеството.

2. Търговски и други вземания

Като вземания, възникнали първоначално в предприятието, се класифицират вземания, възникнали от директно предоставяне на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти на дебитори. Вземания се оценяват по първоначална стойност, намалена с евентуална обезценка, основаваща се на преглед, извършен от ръководството на салдата към края на годината. Несъбираемите вземания се признават за разход в периода, в който бъдат установени.

Като краткосрочни се класифицират вземания които са:

- Без фиксиран падеж
- Със фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа до една година от датата на финансовия отчет

Като Дългосрочни се класифицират вземания, които са със фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа над една година от датата на съставяне на годишния финансов отчет.

Вид вземания	31.12.2023 год.	31.12.2022 год.
	Хил. лв.	Хил. лв.
Вземания от клиенти и доставчици	11	11
Вземания от предприятия от група	15	56
Други вземания	42	2
ОБЩО	**68**	69

В резултата на анализа на търговските вземания към 31.12.2023 год., ръководството е преценило, че не се налага извършване на обезценка на вземанията.

3. Стоково-материални запаси

Базата за оценяване на стоково-материалните запаси е по-ниската от доставната и нетната реализируема стойност.

Доставната стойност представлява сумата от всички разходи по закупуването и преработката, както и от другите разходи, направени във връзка с доставянето на стоково-материалните запаси до сегашното им местоположение и състояние (материали, продукция, стоки, незавършено производство и др.). В разходите по закупуване не се включват: складовите разходи за съхраняване на материални запаси, административните разходи, финансовите разходи,

извънредни разходи. Тези разходи се отчитат като текущи разходи за периода, през който са извършени.

Нетната реализируема стойност представлява предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с необходимите разходи за завършване на производствения цикъл и тези, необходими за осъществяване на продажбата. В края на отчетния период се прави оценка на нетната реализируема стойност на стоково-материалните запаси. Когато отчетната стойност на стоково-материалните запаси е по-висока от нетната реализируема стойност, тя се намалява до нетната реализируема стойност. Намалението се отчита като други текущи разходи. За всеки следващ отчетен период се прави нова оценка на нетната реализируема стойност. Когато условията, довели до снижаване на стойността на стоково-материалните запаси, вече не са налице, предприема се увеличение, което не може да превишава стойността на стоково-материалните запаси, която те са имали преди намалението. Възстановяването изцяло или частично на предишното намаление на отчетната стойност се отчита като увеличение на стойността на съответните стоково-материални запаси и като други текущи приходи.

Прилаганият метод за оповестяване на стоково-материалните запаси при тяхното потребление, е средно-претеглена цена, съгласно приложимия СС2. При продажба на материални запаси, тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

Материални запаси	31.12.2023 год.	31.12.2022 год.
	Хил. лв.	Хил. лв.
Стоки	755	550
Балансова стойност общо	**755**	**550**
Нетна реализируема стойност общо	**755**	**550**

Всички налични към 31.12.2023 год. стоки са представени в баланса по себестойност. На базата на извършения преглед на наличните материални запаси, ръководството счита, че към 31.12.2023 год. няма условия за обезценка до нетна реализируема стойност.

4. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват налични парични наличности, средства по разплащателни сметки в банки, краткосрочни банкови депозити.

Парични средства	31.12.2023 год.	31.12.2022 год.
	Хил. лв.	Хил. лв.
В брой	1	0
В безсрочни сметки (депозити)	7	3
Общо парични средства	**8**	**3**

5. Обезценка на активи

Балансовата стойност на активите се преразглежда към всяка дата на изготвяне на баланса, с цел да се идентифицира наличието или не на признаци за обезценка. В случай, че се установи наличие на признаци за обезценка, се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на съответния актив.

6. Разходи за бъдещи периоди

Разходите за бъдещи периоди се посочват като дългосрочни или краткосрочни активи, в зависимост от срока за признаването им като текущи разходи.

Разходите, извършени от предприятието през текущия отчетен период, които са свързани с получаване на приходи или изгоди през следващ отчетен период, се отчитат като разходи за бъдещи периоди.
Разходите за бъдещи периоди се признават за текущи през периода съгласно погасителен план, когато те са: разходи за абонамент, застраховки и други подобни, които не обхващат една календарна година.

7. Данъци от печалбата

Данъкът върху печалбата за годината представлява текущи и отсрочени данъци. Данъкът върху печалбата се признава в Отчета за приходи и разходи като разход за данъци от печалбата за периода, с който се намалява счетоводната печалба или увеличава счетоводната загуба, с изключение на този, отнасящ се до статии, които са признати директно в капитала, като в този случай той се представя в капитала. Текущите и отсрочените данъци се дебитират или кредитират директно в собствения капитал, когато данъкът възниква в резултат на операция или събитие, което е признато през същия или различен отчетен период директно в собствения капитал.
Текущият данък е сумата на данъците от печалбата, които са определени като дължими (възстановими) по отношение на данъчната печалба (загуба) за периода, прилагайки данъчните ставки в сила към датата на изготвяне на баланса и някои корекции на дължимия данък, отнасящи се за предходни години. Текущите данъци от печалбата за текущия и предходни данъчни периоди се признават като пасив до размера, до който не са платени. Ако вече платените данъци от печалбата за текущия и предходни периоди надвишават дължимата сума за тези периоди, превишението се признава като актив.
Отсроченият данък се начислява като се прилага балансовия метод за временните разлики между балансовата стойност на активите и пасивите за целите на счетоводното им отчитане и балансовата им стойност за данъчни цели. Размерът на отсрочения данък е основан на очаквания начин на реализация на активите или уреждане на пасивите, като се прилагат данъчните ставки в сила към датата на изготвяне на баланса или тези, които се очаква да бъдат в сила след нея.
Актив по отсрочени данъци се начислява само до размера, до който е възможно бъдеща облагаема печалба да бъде налична при условие, че неизползваните данъчни загуби и кредити могат да бъдат използвани. Непризнатите активи по отсрочени данъци и балансовата стойност на признатите активи по отсрочени данъци се преразглеждат към датата на всеки финансов отчет, за да се прецени отново степента на вероятност да има достатъчни бъдещ данъчни печалби, срещу които може да се приспадне намаляемата временна разлика, данъчната загуба или данъчния кредит.
Пасив по отсрочени данъци се признава задължително за всички възникнали облагаеми временни разлики.
Текущите данъци върху печалбата се определят в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – ЗКПО. Номиналната данъчна ставка за 2023 год. е 10%. За 2023 год. дружеството отчита счетоводна загуба в размер на 6 хил. лв., като след преобразуване за данъчни цели същото отчита данъчна загуба отново в размер на 6 хил. лв.

8. Провизии, условни задължения и условни активи

Провизията е тещуо правно или конструктивно задължение на предприятието към датата на финансовия отчет. Провизиите се признават, когато има вероятност тези задължения, в резултат от минали събития, да доведат до изходящ поток на ресурси от дружеството и можа да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението.
Провизия се признава в баланса като задължение и като текущ разход.
За признаването й се прилага най-добрата и надеждна приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на текущото задължение към датата на баланса, при отчитането на която се вземат под внимание рисковите и несигурни събития и обстоятелства, които ги съпътстват.

9. Доходи на персонала

В предприятието по реда на СС19 (Доходи на персонала) се начисляват суми за доходи на персонала по видове, както следва:

Краткосрочни доходи на персонала – онези доходи на персонала, които стават напълно изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях.

Доходи след напускане – доходи при прекратяване на трудовото или служебното правоотношение, преди нормалния срок на пенсиониране.

Доходи при напускане на работата – доходи на персонала, които са платими след приключване на трудовото или служебното правоотношение: пенсии, медицинско обслужване и други доходи.

10. Правителствени дарения и правителствена помощ

Първоначално финансиране от Правителството (правителствено дарение), както и получените в предприятията дарения от трети лица, се отчитат като финансиране, когато има значителна сигурност, че дружеството ще получи финансирането и ще изпълни условията, при които то е отпуснато.

Правителствено дарение, целящо да обезщети предприятието за текущо възникнали разходи, се признава като приход на систематична база в същия период, в който са възникнали разходите.

Правителствено дарение или дарение от трети лица, целящи да компенсират предприятието за направени разходи по придобиване на амортизируеми активи, се признава като приход от финансиране, пропорционално на начислената за периода амортизация на активите, придобити с полученото финансиране.

Правителствени дарения и дарения от трети лица, свързани с придобиването на неамортизируеми активи, се признават като приход от финансиране на определена от предприятието база, свързана с условията на дарението.

Понастоящем дружеството не е страна по такива дарения и помощи.

11. Търговски и други задължения

Търговските задължения, лихвените заеми и кредити, се отчитат първоначално по цена на придобиване, намалена с присъщите разходи по транзакцията. След първоначалното признаване, лихвените заеми и кредити се отчитат по амортизируема стойност, като всяка разлика между номинал и размера на падеж, се отчита в обема на разходите през периода на ползване на заема на база ефективния лихвен процент.

Вид задължения	31.12.2023 год.	31.12.2022 год.
	Хил. лв.	Хил. лв.
Задължения към доставчици	1	22
Задължения към предприятия от група	333	104
Други задължения	3	3
ОБЩО	**337**	**129**

12. Приходи

Приходите в дружеството се признават на база на начисляване до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от дружеството и доколкото приходите могат надеждно да се измерят и оценят.

При продажбите на продукция, стоки и материали, приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи, произтичащи от тяхната собственост, преминават в купувача.

При предоставяне на услуги, приходите се признават, отчитайки степента на завършеност на сделката към датата на баланса, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.
Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените стоки и услуги, нетно от косвени данъци (акциз и данък добавена стойност) и предоставени отстъпки и рабати.
Лихвите се признават текущо, пропорционално на времевата база, която отчита ефективния доход от актива. Лихвеният приход включва разликата между отчетната стойност на дълговото вложение и сумата му на падежа.

Приходи от дейността	31.12.2023 год.	31.12.2022 год.
	Хил. лв.	Хил. лв.
Приходи от продажба на стоки	0	813
Приходи от продажба на услуги	15	15
Други приходи	1	1
ОБЩО	**16**	**829**

13. Ефекти от промените във валутните курсове

За операциите в чуждестранна валута, левовата им равностойност се определя, като към сумата в чуждестранна валута се прилага централния курс на Българска народна банка към датата на сделката. Дружеството няма парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута към края на отчетния период. През 2023 год. дружеството не е реализирало сделки с материали, стоки, услуги или продукция във валута.

14. Фундаментални грешки

Грешка, свързана с представяне на финансово-счетоводната информация за предходни периоди, се класифицира като фундаментална по смисъла на приложимия СС8, когато повлиява съществено на информацията във финансовите отчети за тези периоди.
Възприетият подход от дружеството по смисъла на СС8 (Нетни печалби или загуби за периода), фундаментални грешки и промени в счетоводната политика, е:

- Препоръчителният подход, съгласно приложимия СС8 фундаменталната грешка, свързана с предходния период, за който се отнася, се отчита през текущия период чрез увеличаване (или намаляване) на салдото на неразпределената печалба от минали години (непокрита загуба от минали години – когато намалението на неразпределената печалба е по-голямо от салдото на неразпределената печалба преди намалението).

15. Промени в счетоводната политика

В предприятието не се третира като промяна в счетоводната политика:
а) приемането на счетоводна политика за събития и сделки, които се различават по същество от случилите се преди това събития или сделки;
б) приемането на нова счетоводна политика за събития и сделки, които не са се случвали преди това или са били незначителни.

16. Действащо предприятие

Финансовият отчет е изготвен в съответствие с принципа на действащо предприятие, който предполага, че дружеството ще продължи дейността си в обозримо бъдеще. Той не отразява никакви корекции, които може да са необходими в случай, че принципът на действащо предприятие не е приложим.

17. Собствен капитал

Вид	31.12.2023 год.	31.12.2022 год.
	Хил. лв.	Хил. лв.
Записани и платени акции	288	288
Законови резерви	15	15
Други резерви	76	76
Неразпределена печалба	199	199
Непокрита загуба	-9	0
Текуща печалба/загуба	-6	-9
ОБЩО	**563**	**569**

18. Разходи за оперативната дейност

Вид разходи	31.12.2023 год.	31.12.2022 год.
	Хил. лв.	Хил. лв.
Разходи за материали и външни услуги	7	10
Разходи за персонала	7	11
Разходи за амортизации	7	7
Други разходи, в т.ч.:	0	805
-балансова стойност на продадени активи	0	805
ОБЩО РАЗХОДИ	**21**	**833**

19. Финансови разходи

Вид разходи	31.12.2023 год.	31.12.2022 год.
	Хил. лв.	Хил. лв.
Разходи за банкови такси и лихви	1	5
ОБЩО ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ	**1**	**5**

20. Условни активи и пасиви

Дружеството не е страна по съдебни дела към датата на издаване на настоящия финансов отчет.
Дружеството не е длъжник по банкови кредити.
Ръководството счита, че не съществуват съществени рискове, които биха наложили признаване на разходи и задължения във финансовия отчет към 31.12.2023 год.

21. Събития, настъпили след датата на годишния финансов отчет

Не са настъпили събития след края на отчетния период, които да налагат допълнителни корекции или оповестявания във финансовия отчет на дружеството за годината, приключваща на 31.12.2023 год.

Съставител:
Ивелин Иванов

ТАЦС-91 КАЗАНЛЪК

Ръководител:
Георги Каличков